

О. О. КОСТЮЧЕНКО

Харківська національна академія міського господарства

З проблемами регіонального розвитку в даний час стикаються всі територіальні утворення України. Визначити напрями розвитку можливо тільки в тому випадку, якщо точно виявлено, які фактори мають вплив на регіон. Як правило, в якості домінуючих факторів впливу розглядаються економічні та політичні. Соціальні фактори враховуються рідше, а мотиваційні не розглядаються взагалі. Також слід враховувати, що регіональний розвиток покликаний забезпечити зміцнення становища країни в цілому, а не одного окремого регіону, так як розвиток окремих територій забезпечить зростання добробуту всієї держави.

Проблемою в даний час є нерівномірність у розвитку регіонів України. Одні регіони володіють кращими «стартовими» умовами: вигідним географічним і геополітичним становищем, наявністю природних ресурсів на своїй території, хорошим кадровим потенціалом, розвиненою інфраструктурою. Інші ж території можна вважати депресивними, які вимагають постійної підтримки держави та інших регіонів країни. Отже, основним завданням в регіональному менеджменті стає вирівнювання рівнів розвитку регіонів, а якщо бути більш точним, то розвиток одних і «доведення» до їхнього рівня інших територіальних утворень.

Що ж може забезпечити виконання даного завдання? На наш погляд, особливу увагу в даному питанні необхідно приділити вивченню впливу мотиваційних факторів на рівень регіонального розвитку. Так як основною рушійною силою розвитку регіону, будь то економічний чи соціальний розвиток, є населення, то першорядним завданням стає визначення того, які мотиви рухають людьми в їх діяльності. Зрозуміло, що найбільший інтерес викликає працездатне населення, тому що тільки високий рівень економічного розвитку як регіону, так і держави в цілому здатний забезпечити непрацездатний контингент шляхом виплати пенсій та допомог. Отже, дослідження мотивації і побудова адекватної системи стимулювання регіонального розвитку повинне бути спрямоване на аналіз саме трудової мотивації населення та активізацію його діяльності.

Трансформація суспільства та економіки країни обумовила зміни і в трудовій культурі, і в системі цінностей населення. Змінюються і мотиваційні фактори, вплив яких сприяє підвищенню ефективності діяльності як населення, так і суб'єктів господарювання. У даній ситуації важливим стає питання про зіставлення мотивації людини і мотивації підприємства як структурної одиниці господарської системи країни. Мотивація персоналу - проблема досить вивчена. Однак підприємство не розглядається як «організм», також схильний до впливу мотиваційних факторів, тільки дещо іншого характеру. Соціальний, культурний і духовний розкол населення в результаті вплинув на базу трудових цінностей і, як наслідок, на

ефективність роботи господарюючих суб'єктів, що, в свою чергу, спричинило зниження рівня регіонального розвитку. Таким чином, зміни у впливі мотиваційних факторів безпосередньо на людину призвели до неможливості зростання соціально-економічного розвитку регіону.

Наприкінці відзначимо, що основною проблемою в рамках дослідження впливу мотиваційних факторів на розвиток регіону є відсутність статистичних даних, а також даних відповідних соціальних опитувань. Вкрай важко виявити хоча б загальні риси впливу мотиваційних факторів на поведінку трудового населення. Крім того, в сучасній літературі вивчається система мотивації праці на підприємстві, а макрорівень в цьому сенсі залишається не дослідженим.